

Zasady przyznawania dodatków relokacyjnych (mobilnościowych), dodatków motywacyjnych finansowanych ze środków EFS oraz realizacji koncepcji „szkoleń zamiast zwolnień” w ramach Pakietu anty kryzysowego

Dodatki relokacyjne (mobilnościowe) oraz **dodatek motywacyjny** zostały zaproponowane przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego jako **element Pakietu anty kryzysowego**, możliwego do współfinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w zakresie wsparcia osób dotkniętych negatywnymi skutkami spowolnienia gospodarczego w Polsce.

Zaprezentowane poniżej zasady dotyczące nowych instrumentów są wynikiem **konsultacji z partnerami społecznymi, które miały miejsce w dniu 24 kwietnia br.** Planuje się, że nowe instrumenty będą mogły być wdrażane na przełomie III i IV kwartału br.

I. Dodatki relokacyjne (mobilnościowe)

1. Kto będzie mógł ubiegać się o otrzymanie dodatków relokacyjnych?

Adresatami instrumentu będą osoby bezrobotne, które straciły zatrudnienie z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy, nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu. Dodatkowo warunkiem otrzymania dodatku jest znalezienie zatrudnienia (potwierdzonego umową o pracę) w miejscowości oddalonej od dotychczasowego miejsca zamieszkania o co najmniej 50 km.

2. Jaka jest przewidywana pula środków przeznaczonych na sfinansowanie dodatków relokacyjnych? Skąd środki te będą pochodzić?

Dodatki relokacyjne (mobilnościowe) będą finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (85%) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Poddziałania 6.1.1 i 8.1.2) oraz środków krajowych (15%). Całkowita kwota środków przeznaczona na te dodatki nie może być określona z góry, ponieważ dodatki te będą stanowiły element projektów dotyczących ponownego włączania do rynku pracy (reintegracji zawodowej) zwolnionych pracowników, a nie będą natomiast przyznawane jako samodzielny rodzaj wsparcia.

3. Kto będzie decydował o przyznaniu dopłaty?

Dodatek nie stanowi samodzielnej formy wsparcia. Oznacza to, że nie każda osoba spełniająca warunki przyznania dodatku nabywa do niego prawo automatycznie. Warunkiem przyznania dodatku będzie przystąpienie do projektu realizowanego w ramach PO KL w zakresie aktywizacji zawodowej. Osobie, która weźmie udział w projekcie udzielana jest pomoc w postaci szkoleń, doradztwa, pośrednictwa pracy itp., a następnie w przypadku znalezienia nowej pracy poza miejscem zamieszkania wypłacony zostanie dodatek mobilnościowy. Zastosowanie takiego schematu działania wynika to z konieczności zapewnienia kompleksowego wsparcia dla osób dotkniętych negatywnymi skutkami kryzysu. Biorąc pod uwagę powyższe decyzję o przyznaniu dodatku będzie podejmować instytucja odpowiedzialna za realizację projektu np. firma szkoleniowa, agencja zatrudnienia itp..

4. Do kogo powinna zwrócić się osoba chcąc skorzystać z dodatku relokacyjnego?

Osoba planująca skorzystać ze wsparcia w danym regionie powinna zgłosić się do odpowiedniej Instytucji Pośredniczącej. W większości województw funkcję tę pełni urząd marszałkowski lub wojewódzki urząd pracy. Instytucja Pośrednicząca udzieli osobom zainteresowanym informacji na temat aktualnie realizowanych w danym regionie lub powiecie projektów, w których przewiduje się m.in. przyznanie dodatku relokacyjnego. Następnie osoba zainteresowana powinna zgłosić się do projektu.

Należy również pamiętać, że wypłata dodatku relokacyjnego jest możliwa tylko w ramach projektu. Oznacza to m.in., że instytucja realizująca projekt ma obowiązek przeprowadzenia rekrutacji uczestników projektu w sposób przejrzysty i otwarty. Dlatego warto szukać informacji o rekrutacji do projektów w lokalnej i regionalnej prasie, Internecie lub w bazie danych ofert szkoleniowych dostępnej pod adresem: www.inwestycjawkadry.pl.

5. Na jakich warunkach będzie przyznawany dodatek?

Dodatek relokacyjny zostanie przyznany uczestnikowi projektu, który w wyniku wsparcia udzielonego mu w ramach projektu znalazł zatrudnienie w miejscowości oddalonej od jego miejsca zamieszkania o co najmniej 50 km.

W momencie przystąpienia do projektu osoba ta powinna złożyć dokument potwierdzający rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy, nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu oraz dowód potwierdzający nawiązanie stosunku pracy z nowym pracodawcą na okres minimum 3 miesięcy.

6. W jakiej formie będzie wypłacany dodatek?

Planuje się, że dodatek relokacyjny będzie przyznawany uczestnikowi projektu jednorazowo w zryczałtowanej formie. Oznacza to, że wysokość dodatku będzie uzależniona od odległości miejsca pracy a nie od faktu przeznaczenia dodatku na pokrycie kosztów dojazdu czy też kosztów osiedlenia się w nowym miejscu.

7. Ile będzie mogła wynieść dopłata dla konkretnej osoby?

Jednorazowy dodatek relokacyjny byłby wypłacany w przypadku znalezienia nowej pracy w odległości przekraczającej 50 km od dotychczasowego miejsca zamieszkania (w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego), na pokrycie kosztów dojazdów lub osiedlenia się w nowym miejscu w jednolitej wysokości w skali całego kraju, wynoszącej równowartość sześciokrotności 100% zasiłku dla bezrobotnych (**3 310,8 zł**), jako alternatywa dla świadczenia finansowanego z Funduszu Pracy, przysługującego osobie bezrobotnej, która utraciła pracę.

8. Czy pomoc będzie miała charakter bezzwrotny?

Przewiduje się, że dodatek będzie bezzwrotny, chyba że stosunek pracy u nowego pracodawcy ustanie (z przyczyn leżących po stronie pracownika) przed upływem 3 miesięcy od podjęcia zatrudnienia.

9. Czy osoba otrzymująca dodatek będzie musiała rozliczyć się z otrzymanej kwoty?

Dodatek będzie wypłacony jednorazowo i będzie mógł zostać przeznaczony na dowolny cel. Osoba, która go otrzyma nie będzie musiała przedstawiać dokumentów księgowych potwierdzających wydatkowanie przyznanej kwoty.

10. Czy dodatek będzie opodatkowany?

Zgodnie z przepisami art. 22 ust. 13 ustawy z dnia 26 lipca 2001 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.), kosztów uzyskania przychodu z tytułu dojazdów do pracy poza miejscem zamieszkania nie stosuje się w przypadku, gdy pracownik otrzymuje zwrot kosztów dojazdu do zakładu pracy, z wyjątkiem, gdy zwrócone koszty zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu.

W związku z powyższym, kwota dodatku (jako jednorazowego wsparcia pieniężnego) będzie zaliczona do przychodów podlegających opodatkowaniu według przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

II. Dodatki motywacyjne

1. Kto będzie mógł ubiegać się o otrzymanie dodatków motywacyjnych?

Adresatami instrumentu będą osoby, które utraciły zatrudnienie z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy¹, biorące udział w projekcie w ramach którego realizowany jest program outplacementu, podejmujące pracę za wynagrodzeniem niższym niż u dotychczasowego pracodawcy.

2. Jaka jest przewidywana pula środków na ten cel? Skąd będą pochodzić?

Dodatki motywacyjne będą finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (85%) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Poddziałanie 8.1.2) oraz środków krajowych (15%). Kwota środków przeznaczona na te dodatki nie może być określona z góry, ponieważ dodatki te będą stanowiły element projektów dotyczących ponownego włączania do rynku pracy (reintegracji zawodowej) zwolnionych pracowników, a nie samodzielny rodzaj wsparcia. Oznacza to, że dodatki motywacyjne będą wypłacane tylko tym osobom, które wezmą udział w projektach *outplacementowych* (zwolnień monitorowanych), dofinansowanych ze środków EFS w ramach PO KL. W takich projektach będą mogły wziąć udział pracownicy zatrudnieni dotychczas u różnych pracodawców, o ile w ich zakładach pracy będą realizowane programy zwolnień monitorowanych.

3. Kto będzie decydował o przyznaniu dodatku?

Dodatek nie stanowi samodzielnej formy wsparcia. Oznacza to, że nie każda osoba spełniająca warunki przyznania dodatku nabywa do niego prawo automatycznie. Warunkiem przyznania dodatku będzie przystąpienie do projektu realizowanego w ramach PO KL w zakresie aktywizacji zawodowej. Wynika to z konieczności zapewnienia kompleksowego wsparcia dla osób dotkniętych negatywnymi skutkami kryzysu. Dlatego też dodatek powinien uzupełniać pozostałe instrumenty aktywizacji zawodowej, przewidziane w ramach PO KL, tj. szkolenia, poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy itd. Biorąc pod uwagę powyższe, decyzję o przyznaniu dodatku będzie podejmować instytucja odpowiedzialna za realizację projektu.

---

¹ Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90, poz. 844, z późn. zm.).

4. Do kogo powinna zwrócić się osoba chcąc skorzystać z dodatku motywacyjnego?

Osoba planująca skorzystać ze wsparcia w danym regionie powinna zgłosić się do odpowiedniej Instytucji Pośredniczącej. W większości województw funkcję tę pełni urząd marszałkowski lub wojewódzki urząd pracy. Instytucja Pośrednicząca udzieli osobom zainteresowanym informacji na temat aktualnie realizowanych w danym regionie lub powiecie projektów, w których przewiduje się m.in. przyznanie dodatku motywacyjnego. Następnie osoba zainteresowana powinna zgłosić się do projektu.

Należy również pamiętać, że wypłata dodatku motywacyjnego jest możliwa tylko w ramach projektu. Oznacza to m.in., że instytucja realizująca projekt ma obowiązek przeprowadzenia rekrutacji uczestników projektu w sposób przejrzysty i otwarty. Dlatego warto szukać informacji o rekrutacji do projektów w lokalnej i regionalnej prasie, Internecie lub w bazie danych ofert szkoleniowych dostępnej pod adresem: www.inwestycjawkadry.pl.

5. Na jakich warunkach będzie przyznawany dodatek?

Dodatek motywacyjny zostanie przyznany uczestnikowi projektu, który w wyniku wsparcia udzielonego mu w ramach projektu znalazł zatrudnienie za wynagrodzeniem niższym niż w dotychczasowym miejscu pracy (u dotychczasowego pracodawcy).

W celu uzyskania dodatku osoba biorąca udział w projekcie powinna przedłożyć dowód potwierdzający nawiązanie stosunku pracy z nowym pracodawcą, na okres minimum 3 miesięcy.

6. W jakiej formie będzie wypłacany dodatek?

Planuje się, że dodatek motywacyjny będzie przyznawany uczestnikowi projektu jednorazowo.

7. Ile będzie mogła wynieść dopłata dla konkretnej osoby?

Jednorazowy dodatek motywacyjny byłby wypłacany **w przypadku znalezienia nowej, niżej opłacanej pracy**, zaś jego wysokość będzie wynosiła równowartość **trzykrotnej kwoty różnicy** pomiędzy poprzednim (wyższym) a obecnym (niższym) wynagrodzeniem brutto otrzymywanym przez pracownika, lecz **maksymalnie 4000 zł**.

8. Czy pomoc będzie miała charakter bezzwrotny?

Przewiduje się, że dodatek będzie bezzwrotny, chyba że stosunek pracy u nowego pracodawcy ustanie (z przyczyn leżących po stronie pracownika) przed upływem 3 miesięcy od podjęcia zatrudnienia.

9. Czy osoba otrzymująca dodatek będzie musiała rozliczyć się z otrzymanej kwoty?

Dodatek będzie wypłacony jednorazowo i będzie mógł zostać przeznaczony na dowolny cel. Osoba, która go otrzyma nie będzie musiała przedstawiać dokumentów księgowych potwierdzających wydatkowanie przyznanej kwoty.

10. Czy dodatek będzie opodatkowany?

Tak, kwota dodatku będzie stanowiła przychód opodatkowany według przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

III. „Szkolenia zamiast zwolnień” w ramach pomocy publicznej udzielanej w PO KL

1. W jaki sposób PO KL będzie przyczyniał się do realizacji idei „szkolenia zamiast zwolnień”

Realizacja tej koncepcji jest możliwa poprzez wprowadzenie nowych regulacji prawnych umożliwiających uatrakcyjnienie zasad udzielania pomocy publicznej dla przedsiębiorców na szkolenia. Nowe zasady zwiększą dostępność przedsiębiorców do szkoleń i doradztwa, i będą stanowiły rzeczywistą zachętę dla utrzymania zatrudnienia pracowników zagrożonych zwolnieniami i ich szkolenia w okresie gorszej kondycji finansowej firmy, bez konieczności ponoszenia dodatkowych wydatków związanych z objęciem ich szkoleniami i doradztwem.

2. Czy w ramach PO KL będzie możliwe udzielanie pomocy publicznej na szkolenia bez konieczności wnoszenia przez przedsiębiorcę wkładu prywatnego?

W ramach PO KL planowane jest przyjęcie rozwiązań umożliwiających finansowanie szkoleń dla przedsiębiorców i ich pracowników bez konieczności wnoszenia wkładu prywatnego przez przedsiębiorcę (wkład ten wymagany jest w przypadku pomocy na szkolenia i w zależności od intensywności pomocy może on wynosić od 20% do 75% wartości projektu). Rozwiązanie to obejmuje wprowadzenie możliwości udzielania pomocy de minimis na szkolenia dla przedsiębiorstw (przedsiębiorca planujący przeszkolenie swoich pracowników nie będzie musiał wносить wkładu prywatnego w postaci gotówki lub wynagrodzeń, natomiast kwota ta zostanie pokryta w całości w ramach udzielonej przedsiębiorcy pomocy de minimis – do 200 tys. euro w okresie 3 lat). Ponadto planowane jest wprowadzenie nowego środka pomocy dla przedsiębiorstw w trudnej sytuacji ekonomicznej w ramach pułap ten wynosi maksymalnie 500 tys. euro. Rozwiązania te pozwolą na objęcie szkoleniami pracowników przedsiębiorstw bez konieczności ponoszenia przez nich dodatkowych wydatków, co w praktyce umożliwi realizację koncepcji „szkolenia zamiast zwolnień”.

3. Czym jest nowy środek pomocy dla przedsiębiorstw w trudnej sytuacji ekonomicznej i do kogo jest adresowany?

Nowy środek pomocy dla przedsiębiorstw w trudnej sytuacji ekonomicznej został wprowadzony jako odpowiedź Komisji Europejskiej na problemy przedsiębiorstw w dostępie do funduszy w dobie kryzysu gospodarczego (Komunikat Komisji 2009/C 83/01). Środek ten jest adresowany do przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej, których sytuacja pogorszyła się po dniu 1 lipca 2008 r. Pomoc udzielana w ramach nowego środka będzie mogła być przeznaczona m.in. na szkolenia dla przedsiębiorców i ich pracowników i będzie ona udzielana na analogicznych zasadach jak pomoc de minimis, tj. bez konieczności wnoszenia wkładu prywatnego w postaci gotówki lub wynagrodzeń - z tym że maksymalny pułap pomocy, którą może uzyskać przedsiębiorca będzie wynosił 500 tys. euro.

Zwiększenie limitu pomocy oraz brak konieczności wnoszenia wkładu prywatnego na szkolenia pracowników, zwiększy atrakcyjność ubiegania się o szkolenia dla pracowników nawet w okresie gorszej koniunktury, co będzie sprzyjać realizacji koncepcji „szkoleń zamiast zwolnień”.

Aktualnie rozpoczęły się prace legislacyjne mające na celu opracowanie programu pomocowego, który umożliwi zastosowanie nowego środka pomocy w ramach PO KL. **Program ten będzie wymagał notyfikacji przez Komisję Europejską**, zgodnie z procedurą przewidzianą w Komunikacie, co może wpłynąć na termin zakończenia prowadzonych prac legislacyjnych.

4. Czy pracownikowi przedsiębiorstwa wydelegowanemu na szkolenie przysługiwał będzie dodatek szkoleniowy?

Pomoc szkoleniowa jest instrumentem adresowanym do przedsiębiorców i ich pracowników i ma ona na celu zachęcenie przedsiębiorców do podnoszenia kwalifikacji pracowników, a w konsekwencji, do zwiększania konkurencyjności przedsiębiorstwa i jego możliwości elastycznego reagowania i adaptowania się do zmian gospodarczych. Pracownicy firm znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej, w trakcie udziału w szkoleniu będą mogli otrzymywać dodatek szkoleniowy, w wysokości 4 zł brutto za godzinę szkolenia (analogicznie do dodatku przysługującego osobom bezrobotnym). Tego typu dodatek będzie możliwy do zastosowania w ramach projektu outplacementu w ramach Poddziałania 8.1.2. Natomiast w Poddziałaniu 8.1.1 z dodatku szkoleniowego będą mogli skorzystać pracownicy przedsiębiorców, które stały się zagrożone (w rozumieniu Komunikatu Komisji – Tymczasowe wspólnotowe ramy prawne w zakresie pomocy państwa ułatwiające dostęp do finansowania w dobie kryzysu finansowego i gospodarczego – 2009/C 83/01) po dniu 1 lipca 2008 r.